

Διαφορική διάγνωση

Λυμπερόπουλος Δημήτρης

Ειδικευόμενος Παθολογίας

Δ 'Παθολογική Κλινική ΓΝΑ <<Ευαγγελισμός>>

Διευθυντής: Ανδρεάδης Εμμανουήλ

Ασθενής 56 ετών προσέρχεται λόγω κοιλιακού άλγους, διαρροιών και εμέτων έπειτα από κατανάλωση άγριων μανιταριών που συνέλεξε ο ίδιος.

Την πρώτη ημέρα νοσηλείας του εμφάνισε εμπύρετο έως 38,2°C

Από τις πρώτες οκτώ ώρες νοσηλείας του παρουσίασε οξεία νεφρική ανεπάρκεια και διαταραχή ηπατικής βιοχημείας.

Η κλινική του εικόνα επιδεινώνεται, παρουσιάζει δύσπνοια και εισάγεται στην μονάδα εμφραγμάτων με εικόνα μυοκαρδίτιδας.

Ατομικό αναμνηστικό ελεύθερο.

Δεν ελάμβανε κάποια φαρμακευτική αγωγή.

Διαφορική διάγνωση

- ◉ Ιογενής γαστρεντερίτιδα (rotavirus, norovirus)
- ◉ Τροφική δηλητηρίαση (staphylococcus aureus toxin, shiga toxin, salmonella)
- ◉ Λήψη φαρμάκων (ΜΣΑΦ, αντιβιοτικά)
- ◉ Δηλητηρίαση από μανιτάρια
- ◉ Χρήση βοτάνων, σκευασμάτων ομοιοπαθητικής ιατρικής

Ιογενής γαστρεντερίτιδα (rotavirus)

Έμετοι – διάρροιες

Παρουσία εμπυρέτου

Μετάδοση μέσω κοπρανοστοματικής οδού

Διάρκεια επώασης 1-3 ημέρες

Διάρκεια 4-8 ημέρες

Ιογενής γαστρεντερίτιδα (norovirus)

Κυρίως διάρροιες

Παρουσία εμπυρέτου

Μετάδοση μέσω κοπρανοστοματικής οδού

Διάρκεια επώασης 12-48 ώρες

Διάρκεια 1-5 ημέρες

Μυαλγίες κακουχία

- ◉ Ιογενής γαστρεντερίτιδα (rotavirus, norovirus)
- ◉ Τροφική δηλητηρίαση (staphylococcus aureus toxin, shiga toxin, salmonella)
- ◉ Λήψη φαρμάκων (ΜΣΑΦ, αντιβιοτικά)
- ◉ Δηλητηρίαση από μανιτάρια
- ◉ Χρήση βοτάνων, σκευασμάτων ομοιοπαθητικής ιατρικής

Τροφική δηλητηρίαση

Δηλητηρίαση από *Staphylococcus aureus*:

Παρουσία σε μολυσμένο κρέας, αυγά, πατάτες

Ναυτία και έμετοι εντός έξι ωρών από την κατανάλωση

Πιθανή συνύπαρξη διαρροιών

Σπάνια εμφάνιση εμπυρέτου

Διάρκεια συμπτωμάτων 24-48 ώρες

Αυτοπεριοριζόμενη νόσος

Δηλητηρίαση από shiga toxin:

Μολυσμένο νερό ή φαγητό με περιττώματα

Έντονο κοιλιακό άλγος και διάρροιες με παρουσία αίματος

Παρουσία εμπυρέτου

Χρόνος επώασης 1-4 ημέρες

Διάρκεια συμπτωμάτων 4-7 ημέρες

Δηλητηρίαση από Salmonella

Παρουσία σε μολυσμένα αυγά, κρέας, ωμά λαχανικά,
μη παστεριωμένα γαλακτοκομικά προϊόντα

Διάρροιες - έμετοι - κοιλιακό άλγος

Παρουσία εμπυρέτου

Χρόνος επώασης 1-3 ημέρες

Διάρκεια συμπτωμάτων 4-7 ημέρες

- ⦿ Τροφική δηλητηρίαση(staphylococcus aureus toxin, shiga toxin, salmonella)
- ⦿ Λήψη φαρμάκων (ΜΣΑΦ, αντιβιοτικά)
- ⦿ Δηλητηρίαση απόμανιτάρια
- ⦿ Άλλα αίτια(βότανα, ομοιοπαθητικά σκευάσματα)

Δηλητηρίαση από ΜΣΑΦ:

Κοιλιακό άλγος, ναυτία, έμετοι, διάρροιες με πρόσμιξη αίματος

Οξεία νεφρική ανεπάρκεια

Φαρμακευτική ηπατίτιδα

Οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου

Αντιβιοτικά

Γαστρεντερικές διαταραχές (επιγαστραλγία, διάρροιες)

Νεφροτοξικότητα (αμινογλυκοσίδες, τετρακυκλίνες)

Ηπατοτοξικότητα (τετρακυκλίνες)

- ⦿ Λήψη φαρμάκων (ΜΣΑΦ, αντιβιοτικά)
- ⦿ Δηλητηρίαση απόμανιτάρια
- ⦿ Χρήση βοτάνων, σκευασμάτων ομοιοπαθητικής ιατρικής

Δηλητηρίαση από μανιτάρια

Γαστρεντερικές διαταραχές

Οξεία ηπατίτιδα

Οξεία νεφρική ανεπάρκεια

- ◎ Δηλητηρίαση από μανιτάρια
- ◎ Χρήση βοτάνων, σκευασμάτων ομοιοπαθητικής ιατρικής

Δηλητηρίαση από βότανα

Τεράστιος αριθμός βοτάνων και σκευασμάτων εναλλακτικής ιατρικής με ποικιλία χρήσεων (αδυναμία, αναλγησία, αντικατάστατα κλασικών θεραπειών)

Αδυναμία ελέγχου των ανεπιθύμητων ενεργειών

Οξεία ηπατίτιδα (germader, jin bu huan, green tea extracts)

Οξεία νεφρική ανεπάρκεια (aristolochia manshuriensis, averrhoa carambola)

- ⦿ Δηλητηρίαση μεμανιτάρια
- ⦿ Άλλα αίτια(βότανα, ομοιοπαθητικά σκευάσματα)

- ◎ Στην Ελλάδα 60 περιστατικά με δηλητηρίαση απόμανιτάρια, μόνο δύο με πολυοργανική ανεπάρκεια.
- ◎ Μυοκαρδιακή βλάβη εξαιρετικά σπάνια στην διεθνή βιβλιογραφία

- ◉ Δύο είδη δηλητηριωδώνμανιταριών ευδοκιμούν στην Ελλάδα:
- ◉ *Amanita Phalloides*
- ◉ *Amanita Muscaria*

- ⦿ Στο 95% των περιπτώσεων είναι αδύνατον να ταυτοποιηθεί το είδος του μανιταριού.
- ⦿ Ο χρόνος έναρξης των συμπτωμάτων μπορεί να αποτελέσει καθοδηγητικό σημείο.
- ⦿ Η θεραπευτική αντιμετώπιση βασίζεται αποκλειστικά στην κλινική εικόνα του ασθενούς.

Amanita muscaria

- Σπάνια απειλητικά για την ζωή
- Έναρξη συμπτωμάτων 0.5 – 2 ώρες από την βρώση
- Γαστρεντερικές διαταραχές
- Χολινεργικά συμπτώματα (δακρύρροια, σιελόρροια, μύση, πνευμονικές εκκρίσεις, δύσπνοια, βραδυκαρδία)
- Παραισθησιογόνος δράση

Amanita Phalloides

- ⦿ Απειλητική για την ζωή δηλητηρίαση
- ⦿ Άμεση σχέση με την καταναλωθείσα ποσότητα
- ⦿ Γαστρεντερικές διαταραχές (αρχικά)
- ⦿ Προσωρινή βελτίωση κλινικής εικόνας
- ⦿ Οξεία ηπατική ανεπάρκεια (έως και μεταμόσχευση ήπατος)
- ⦿ Οξεία νεφρική ανεπάρκεια (συνεδρίες αιμοκάθαρσης)
- ⦿ Πολυοργανική ανεπάρκεια (πολύ σπάνια)

Αντιμετώπιση

Παράγωγο του αμινοξέως κυστεΐνη

Δρα ως δεξαμενή γλουταθειόνης

Χρήση σε περίπτωση οξείας ηπατικής ή νεφρικής βλάβης

- Ακετυλοκυστεΐνη
- Σιλυμαρίνη ή Πενικιλλίνη G

Η δραστική ουσία προέρχεται από το γαϊδουράγκαθο (*silybum marianum*)

Ισχυρότερο αντίδοτο σε περίπτωση οξείας ηπατικής προσβολής

Σύνδεση με μεμβρανικές πρωτεΐνες με αποτέλεσμα την μειωμένη πρόσληψη τοξίνης από το ηπατοκύτταρο

ς,

Σας ευχαριστώ